Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Cena pojedynczego egzemplarza 15 gr.

Gazeta Śląska

Organ Chrześcijańskiej Demokracji

KATOWICE, ULICA MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO Nr. 43 — TELEFON KATOWICE 260

Nr. 42 | Katowice, sroda, 5 listopada 1928 r. | Rok I.

Znaczenie oświaty dla narodu.

Dajcie mi pióro i kartę białą,
Nauczcie piórem wodzić w potrzebie!

Temi słowami nadniemieckiego poety Syrokomli winien dziś wołać każdy, komu droga Ojczyzna i kto rozumie siłę i potęgę tego rycerza, który nosi nazwę „Oświata"

Po krwawym i okropnym w dziejach niewoli Polski roku 1863, zrozumiano, że wszelkie wysiłki celem zerwania ciążących pęt będą tak długo daremne, dopóki cały naród t. j. każdy Polak nie będzie należycie oświecony i że jej winien nie tylko krwawą pracę na zagonie własnym, ale i ochotną i zaszczytną śmierć na polu chwały.

Jednem z najpotężniejszych miejsc, z którego oświata szerokim strumieniem płynie między wszystkie warstwy narodu jest szkoła i dlatego winno społeczeństwo otaczać ją serdeczną opieką i ochotnie posyłać do niej dziatwę. Mieszkańcy tej miejscowości, w której znajduje się szkoła winni być dumni i szczęśliwi z tego i starać się, aby ta szkoła się utrzymała i rozwijała dla ich dobra. Tam zaś, gdzie szkoły niema — wieś jest biedną, więc obowiązkiem jej mieszkańców jest nie ustawać w staraniach około jej założenia. Szkoła daje podstawę dobrobytu całego narodu. Ona oprócz wychowania — uczy myśleć, pojmować i umieć patrzeć na to, co się wokoło nas dzieje. Uczy czytania, które otwiera nam bramy krain nieznanych, przenosi nas dalej, aniżeli granice wioski lub miasteczka naszego.

Oświata powinna więc rozszerzać się we wszystkich nawet najmniejszych wioskach Polski.

Goethe, największy poeta niemiecki, umierając: wołał" Światła! więcej światła!" On wiedział, że bez oświaty nie ma doli, tylko bieda i upadek. Daj Boże, aby wkrótce i wśród nas każdy te słowa zrozumiał.

Czytanie jest najlepszą bronią przeciwko zewnętrznym i wewnętrznym wrogom, jest siłą, która najpewniej może zwalczyć biedę. Przez czytanie bowiem dowiadujemy się o przeszłości i teraźniejszości Ojczyzny swojej, wiemy, co się w świecie dzieje i łacniej we wszystkiem rady sobie dać potrafimy.

Należy tylko czytać uczciwe, dobre i duchem patrjotycznym przejęte książki i pisma bo takie tylko mogą czytającemu przynieść korzyść, Bogu chwałę a Ojczyźnie pożytek. Dobra książka, to dobry towarzysz, zła książka, to zły towarzysz, który, czy dziś czy jutro, zawiedzie cię zawsze na dno przepaści.

W krajach zachodnio-europejskich niema domu, w którymbyś nie znalazł książki lub gazety, a u nas, niestety! niedomy ale są całe wsie i miasteczka, w których przez cały rok Boży gazety niema, i dlatego wśród nas taka nędza wielka. Najwyżej pod względem oświaty stało i stoi Poznańskie. Tam bracia nasi poznali moc i znaczenie druku w życiu człowieka. „Gazeta Grudziądzka", która w roku 1914 wychodziła trzy razy tygodniowo, liczyła wówczas 128. 258 prenumeratorów.—Do takiej imponującej liczby czytelników nie doszło w innych dzielnicach Polski żadne pismo i żadna redakcja śnić nawet o tem nie mogła. I to jest smutne. U nas książki w księgarniach lub czytelniach leżą latami, Okrywają się pleśnią, nikt ich nie czyta. Powiedział ktoś kiedyś, że kulturę danego narodu pozna się po ilości zużytego mydła. Rozwój druku i piśmiennictwa jest „termometrem" wskazującym poziom myślenia i rozwoju umysłowego danego społeczeństwa.

Oświecony rolnik umie dobrze uprawiać ziemię, zbiera większe plony, w każdej chwili da sobie we wszystkiem radę, nikt go nie oszuka, nic go nie zniszczy, on umie dom swój higjenicznie utrzymywać, dzieci jego zdrowe. jest na swym zagonie panem wolnym, od nikogo nie zależny chyba od Boga i sumienia własnego. Tak samo jest ze wszystkimi, którzy w innych zawodach pracują.

Czcijmy więc naukę książki i miejmy dla nich szacunek należny. Czytajmy wiele. Niechaj nie będzie domu polskiego, w którymby na stole oprócz historji ojczystej i katechizmu nie leżała uczciwa i w duchu narodowym wydawana gazeta. Uczęszczajmy na odczyty i wykłady chętnie i zawsze, bo żywe słowo nie ujdzie tak prędko z pamięci, jako martwe książki.

Garnij się więc do nauki i książek, bo w nich tkwiła niespożyta moc wielka, która — jak powiada wieszcz Słowacki potrafi nawet zjadaczy chleba przemienić w aniołów

S.

Kronika telegraficzna.

15 proc. dodatek

poleciło wypłacić min. skarbu urzędnikom państwowym, emerytom, wdowom i sierotom w 4 kwartale okresu budżetowego na rok 1928-29, t. j. w styczniu, lutym i marcu r. 1929. Wypłata tego dodatku nastąpi d. 31. grudnia 1928 r., oraz d. 1. lutego i 1. marca 1929. r. wraz z uposażeniem miesięcznem.

Statek „Lwów"

po 5-cio miesięcznej podróży zawinął szczęśliwie do portu w Gdyni.

Zajście w kuluarach sejmowych

miało wczoraj miejsce między posłami Polakiewiczem (BB) i Chruckim (Kl. Ukr.) W czasie przemowy pos. Celowicza (Kl. Ukr.) w komisji nad budżetem M. S. W. doszło do scysji między pp. Polakiewiczem i Chruckim. Pos. Polakiewicz spoliczkował Chruckiego. Sprawa oprze się o sąd marszałkowski.

Międzynar. Konferencja Kolejowa

obraduje w Krakowie dla omówienia sprawy połączeń kolejowych w komunikacji dalekobieżnej. W konferencji bierze udział 12 państw: Szwecja, Holandja, Belgja, Niemcy, Szwajcarja, Włochy, Grecja, Bułgarja, Rumunja, Węgry, Czechosłowacja, Austrja i Jugosławja.

Min Hermes,

przewodniczący delegacji niemieckiej o traktat handlowy polsko-niemiecki, przybywa z końcem bieżącego tygodnia do Warszawy.

Kellog,

min spraw zagranicznych St. Zjednoczonych, ma ustąpić z zajmowanego stanowiska, a na jego miejsce ma być mianowany Fleicher, dotychczasowy ambasador Stanów Zjed. w Rzymie.

Minister spraw zagranicznych Rumunji

p. Mironescu. przybywa na zaproszenie rządu polskiego do Warszawy. Przyjazd min. Mironescu ma na celu złożenie oficjalnej wizyty rządowi polskiemu dla nawiązania bliższego kontaktu między rządem polskim a nowym rządem rumuńskim pod przewodnictwem p. Maniu,

Katastrofa budowlana

nastąpiła w koszarach gwardji papieskiej w Watykanie. Zawaliły się dwa piętra Nikt rany nie odniósł.

Umowa o Traktat Arbitrażowy

polsko-węgierski, została zakończona. Dla podpisania zawartej umowy w najbliższych dniach węgierski min. Walko przybędzie do Warszawy.

Co mówi min. Zaleski

o ewakuacji Nadrenji

i o rokowaniach litewskich

„Giournale d'Italia" zamieszcza długi wywiad swego korespondenta, p. Selluti Scala, z p. ministrem Zaleskim.

W wywiadzie poruszone były sprawy Wilna i Nadrenji. W rozmowie z p. Zaleskim p. Selluti otrzymał wyjaśnienie, że minister nie przeciwstawia się ewakuacji Nadrenji zasadniczo, stałoby się to wtedy, gdyby chciano wyzyskać ewakuację dla nadwyrężenia bezpieczeństwa międzynarodowego, w którem bierze również udział Polska.

Co do konferencji królewieckiej, to nie mogliśmy, mówił dalej p. minister, osiągnąć pozytywnych rezultatów, gdyż delegacja litewska nie chciała ograniczyć się do traktowania wyłącznie zagadnień natury praktycznej, ekonomicznej zgodnie z poleceniem Rady Ligi Narodów, a wplątywała do debat kwestje polityczne, a mianowicie swe pretensje terytorjalne. Skutkiem tego stosunki oficjalne między Polską a Litwą uczyniły minimalny tylko krok na przód.

Bardzo ważne dla rolników.

Kredyty pod zastaw produktów rolniczych

już są udzielane

Od dnia 27 czerwca b. r. obowiązuje (przed kilku dniami dopiero ostatnio wprowadzone w życie) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o rejestrowym zastawie rolniczym, które wprowadzi nową, dla rolników bardzo wygodną i ważną formę kredytu, udzielanego przez instytucje kredytowe pod zastaw zboża i wogóle produktów rolnictwa i przemysłu rolnego.

Rejestrowy zastaw rolniczy ustanawia się na podstawie umowy, z której wciąga się odpowiedni wpis do rejestru zastawowego, prowadzonego przez właściwy sąd pokoju (powiatowy). Z tą chwilą wierzyciel, zastawnik, który udzielił kredytu pod zastaw zboża lub produktów rolniczych, jest całkowicie zabezpieczony, albowiem i wobec osób trzecich, które wobec jawności rejestru zastawow. nie będą mogły zasłaniać się nieświadomością co do istnienia zastawu, prawa wierzyciela do zaspokojenia swej pretensji z przedmiotu zastawu będą w zasadzie niewzruszone.

Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej przewiduje, że zastawiać można jedynie na rzecz publicznych instytucyj spółdzielni kredytowych oraz instytucyj kredytowych, które oznaczy Minister Skarbu. Dotychczas udzielono odpowiednich uprawnień następującym prywatnym instytucjom kredytowym: Bankowi Polskiemu, Bankowi Ziemiańskiemu w Warszawie, Bankowi Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu, Bankowi Kwilecki, Potocki i S-ka w Poznaniu, Pomorskiemu Bankowi Rolniczemu w Toruniu, Centralnej Kasie Spółek Rolniczych w Warszawie i Bankowi Handlowemu w Warszawie.

Bank Polski sam przez się nie będzie udzielał bezpośrednio kredytu pod rejestrowy zastaw rolniczy, ale będzie zapewne finansował instytucje, upoważnione do udzielania tej formy kredytu.

Również i Państwowy Bank Rolny, który jako państwowa instytucja kredytowa, z mocy samego prawa może udzielać kredytów pod rejestrowy zastaw rolniczy, weźmie na siebie rolę finansowania tej nowej akcji kredytowej, przyczem podobno na ten cel mają być uzyskane znaczniejsze kredyty zagraniczne.

Kredyty na uruchomienie rejestrowego zastawu rolniczego będą mogły być udzielane ewent. w formie przedterminowej spłaty zastawnika przez przejęcie umowy zastawniczej co jest douszczalne w myśl art. 12 rozp. p. Prezydenta Rzplitej, w zasadzie jednak Bank Polski i Państwowy Bank Rolny będą się opierały na wekslach, opartych o zastaw rejestrowy na zboże, a wystawionyh przez rolników i żyrowanych przez instytucje, kredytowe, zawierające umowy zastawnicze.

Tyfus plamisty

na Litwie

WILNO, 28,11. W rejonie Trok we wsi Strawa po stronie litewskiej oraz w okolicy wybuchła epidemja tyfusu plamistego. Dotychczas zmarło 6 osób Z Kowna przybyla specjalna komisja lekarska.

Władze polskie domagają się niewydawania żadnych przepustek granicznych w rejonie Trok.

Wyjazd min Kwiatkowskiego

do Lwowa

W niedz. dn. 2 grudnia wyjeżdża do Lwowa minister przemysłu i handlu inż. Kwiatkowski, aby na uroczystej inauguracji roku akademickiego w wyższej szkole handlu zagranicznego we Lwowie wygłosić odczyt p. t. „Zagadnienia gospodarcze Polski".

Ks. Walji wraca

z Afryki do Londynu

LONDYN, 28.11 Ks. Walji nadesłał z Tanganiki w Afryce telegram w którym oświadcza, iż z powodu choroby ojca wraca z bratem do Londynu. ks. Walji otrzymał wczoraj długi szyfrowany kablogram z Londynu który niezwłocznie władze kolonjalne odesłały księciu samochodem do miejsca pobytu.

Gdańsk nie daje spać

niemieckim hakatystom.

BERLIN, 24. 11 (ATE). Na zebrnaniu grupy berlińskiej związku wszechniemieckiego omawiano rzekome niebezpieczeństwo grożące Gdańskowi ze strony Polski. Mówcy wskazywali na zupełny brak zainteresowania rządu Rzeszy dla spraw gdańskich, dowodząc, że rząd nie udziela Gdańskowi ani pomocy materjalnej ani moralnego poparcia i nie chroni miasta przed akcją ze strony Polski.

Problem Gdańska jest, zdaniem mówców, jedną z najżywotniejszych spraw niemieckich, i dlatego rząd powinien się zająć tą sprawą, tembardziej, że niebezpieczeństwo ze strony Polski jest coraz groźniejsze.

Pracowite posiedzenie Komisji Budżetowej

Mowa Premjera Bartla

Wczorajsze posiedzenie komisji budżetowej oczekiwane było w kołach sejmowej opozycji z wielkiem naprężeniem. Najpierw zastanawiano się i spierano gorąco, czy p. Premjer przybędzie na posiedzenie, a później, gdy się już stało wiadomem, że premjer przybędzie — co powie.

Chodziło o to, jak p. premjer ustosunkuje się do mowy p. min. Składkowskiego, wypowiedzianej na posiedzeniu komisji dnia poprzedniego. Opinja publiczna, niezatruta jadem partyjnictwa, przyjęła tę mowę z wielkim aplauzem, tak obrazującą tę wielką pracę, jaka została dokonana przez rządy pomajowe w dziedzinie wewnętrznej organizacji państwa. Szczególnie wielkie wrażenie wywołały te słowa, w których minister mówi o stosunku rządu do mniejszości i do wszelkiego rodzaju nacjonalizmów, nawet polskiego.

Ale opozycji nie podobało się to przedewszystkiem co p. min. Składkowski powiedział o funduszu dyspozycyjnym, że mimo skreślenia go przez Sejm, Rada Ministrów ten fundusz min. Składkowskiego uchwaliła, bo uznała, że ze względu na bezpieczeństwo i obronę państwa jest on konieczny.

Opozycja dojrzała w tem nienaruszenie istniejącego stanu prawnego i nawet ostrożny zazwyczaj "Kurjer Warszawski„ pisał o tem wczoraj nieostrożnie:

"Stronnictwa opozycyjne, widząc w tem naruszenie prawa, zapowiadają wyciągnięcie odpowiednich konsekwencji. Niewątpliwie odbije się to głośniejszem echem na dzisiejszem posiedzeniu komisji, porządek dzienny bowiem zapowiada dalszą dyskusję nad wnioskiem klubu narodowego, domagającego się złożenia ustawy o dodatkowych kredytach za poprzedni okres budżetowy."

Wszystkie te przewidywania nie prawdziły się. Komisja musiała uzna stanowisko wyrażone w jasnej, niedwuznacznej mowie—premjera Bartla.

Zwolennicy jednak silnych przeżyć i sensacji musieli uzbroić się w cierpliwość. Przedpołudniowe posiedzenie komisji poświęcone było bardzo prozaicznym, ale bardzo ważnym sprawom, obchodzącym najszersze warstwy ludności, emerytur i rent inwalidzkich.

Sprawę emerytur referowł p. Krzyżanowski(B.B.), który wykazał, że rząd przyjął zbyt niską liczbę emerytur. Zgopzono się naogół z wnioskami referenta, tylko dłuższą dyskusję wywołał wniosek, aby nazwę "Dary z łaski" zmienić na "Zasiłek dla osób zasłużonych". Zgodzono się że tytuł ten możnaby zmienić jedynie drogą nowelizacji odnośnej ustawy.

W dyskusji nad rentami inwalidzkiemi p. Polakicwicz (B. B.) zwrócuwagę, że rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie rewizji koncesji monopolowych nie zostało zrealizowane i zapowiedział, że BeBe. wniesie wniosek o nowelizację de. retu w sensie przedłużenia go o 2 lat w tym celu, by dać możność zlikwidowania dotychczasowym kontesjonirjuszom swych przedsiębiorstw i od danie tych koncesyj inwalidom.

Goręcej się nieco zrobił, gdy p. Pająk zatakował rząd z powodu mianowania Związku Inwalidów komisarza rządowego.

Ostrą odprawę, która na komisj zrobiła silne wrażenie, p. Pająkowi udzielił p. Snopczyński. Podajemy ją na innem miejscu. Pozatem p. Snopczyński domagał się, by znowelizować ustawę o rentach inwalidzkich z r. 1920 która określa te renty jeszcze w markach i określić je w stałej walucie t. j. w złotych.

PRZEMJER BARTEL ODPARŁ ZWYCIĘSKO ZARZUTY

Po przerwie obiadowe nastąpiła ta tak niecierpliwie przez opozycję oczekiwana dyskusja nad wnioskiem Stron. Narodowego, domagającego się wniesienia przez rząd dodatkowych kredytów za poprzedni okres budżetowy. W tej części posiedzenia komisji wziął udział premjer Bartel.

przemawiali najpierw pp. Woźnicki, Czapiński i Chrucki. Wszscy powoływali się na poprzednie oświadczenie premjera że przyznaje Sejmowi praw do kontroli działalność rządu, a następnie wymownie, choć nie zawsze poważnie, atakowali rząd, że faktycznie to prawo lekceważy, czego dowodem miało być korzystanie przez min. Składkowskiego z funduszu dyspozycyjnego. W odpowiedzi p. Polakiewicz wyjaśnił, że chodzi tu o nieporozumienie, ponieważ niema u nas prawa budżetowego, i zatem B.B. zgłosi wniosek, wzywający rząd, by w ciągu 2 miesięcy projekt takiego prawa przedłożył.

Z kolei, wśród zupełnej ciszy, zabrał głos premjer Bartel. W dłuższem wyjaśnieniu premjer jeszcze raz zapewnił, że rząd w zupełności uznaje prawo kontroli swojej działalności przez Sejm, w szczególności, jeżel. chodzi o wykonywanie budżetu W danej sprawie nie było jednak żadnych nieformalności, nie mówiąc o tem, że nie było złamania stanu prawnego. Były przekroczenia budżetu, które się zdarzają, ale rządów najbliższych dniach wniesie przedłożenie o kredytach dodatkowch do bieżącego okresu budżet. i zwróci się o ich uchwalenie, jako o konieczność państwową.

Mowa premjera Bartla wywarła w komisji wielkie wrażenie. Uchwalona przez komisję rezolucja w zupełności odpowiada stanowisku premjera.

UGODA W SPRAWIE CHORZOWA

WYCOFANO SKARGĘ Z TRYBUNAŁU W HADZE.

Między rządem polskim a rządem Rzeszy niemieckiej zawarte zostało definitywne porozumienie, likwidujące spór polsko-niemiecki o fabrykę w Chorzowie.

Dnia 27 listopada b. r. minister Spraw Zagranicznych p. Zales-

ski i poseł niemiecki p. Raucher dokonali wymiany not, na mocy których oba rządy potwierdziły ugodę, zawartą dnia 12 listopada między skarbem państwa polskiego, reprezentowanym przez ministra Przemysłu i Handlu Kwiatkowskiego, a towarzystwami Baeyrische Stigstoffabrik i Oberschlesische Stigstoffwerke, reprezentowanymi przez prof. Cara.

Wymienione noty zawierają również stwierdzenie:

1) że co do sprawy Chorzowa nie istnieje różnica poglądów pomiędzy Rzeczypospolitą Polską a Rzeszą niemiecką i

2) ze skarga zgłoszona do stałego Trybun. Sprawiedliwości Międzynarodowej w Hadze w sprawie Chorzowa zostaje wycofana jako pezqrzedmiotowa.

Naczelne władze Ch. Dem. zabrały głos w sprawie śląskiej

Po wykluczeniu ze stronnictwa Ch. D. poseł Korfanty nie dał za wygrane. Starał się wytworzyć pozory, że on ma w swem ręku na Śląsku organizację stronnictwa Ch. D. i od jednego stronnictwa do drugiego chodził zabiegając o przyjęcie. Rozbiły się rokowania z endecją, konferował z Piastem, a gdy w Piaście nawet obietnica zapłacenia długów partyjnych nie skutkowała wrócił znowu do flirtu z Demokracją, Narodową. Pomimo zaś, że wiadomą decyzją naczelnych władz Stronnictwa Ch. D. została rozwiązana, zarówno Rada Wojewódzka jak i Zarząd Wojewódzki Ch. D., a sam Korfanty wykluczony ze Stronnictwa,— to, aby nadać sobie więcej powagi do targów ze stronnictwami, Korfanty w dalszym ciągu zalicza siebie do Zarządu Sl. Ch. D.

Nawet dnia 11 listopada wydał z grupką swych popleczników wielki manifest, podpisując go z całą świadomością, choć bezprawnie: „Zarząd Pol. Stronnictwa Chrz. Dem. na Śląsku". Oczywiście siebie podpisał na czele tego samozwańczego zarządu. Figuruje tam obok niego p. Kądzior, ten sam, który zapowiadał, że ze swym mistrzem rozpali wśród ludu śląskiego taki płomień seperatyzmu, że tego pożaru nikt nie stłumi. Jest i p. Krzyżowski z Pszczyny, ten sam, który na zjeździe przed rokiem zaproponował zdradziecką rezolucję o oderwaniu śląskiej chadecji od całości stronnictwa; jest paru otumanionych księży.

Ten występ przeciągnął strunę. To też w „Rzeczypospolitej" organie naczelnym Ch. D. z dnia 22 listopada b. r. czytamy:

„Sekretarjat główny Pol. Stron. Ch. Dem podaje do wiadomości, że w obecnej chwili żaden legalny, Zarząd Wojewódzki Ch. D. na Górnym Śl. nie istnieje, oraz że zarząd sprawami wojewódzkiemi pozostaje wyłącznie w rękach delegata Zarządu Głównego ks. senatora Jana Albrechta".

Komunikat powyższy ustala w sposób jasny i niezbity to, co od początku powtarzaliśmy i powtarzamy:

1) Korfanty jest ze Stronnictwa Ch. Dem. wykluczony.

2) Jego sekretarjat, jego szumnie nazwany „Zarząd Wojewódzki", Rada Wojewódzka Ch. D. na Śląsku, są rozwiązane i nie mają prawa nosić miana Ch. Dem.

3) Jedyną legalną władzą, która jest miarodajną dla poszczególnych kół członków na Śląsku jest delegat Zarządu Głównego — ks Albrecht.

4) Dopiero prawomocnie zwołany zjazd będzie miał prawo wybrać legalne władze wojewódzkie.

6) Organizacja t. zw. grupy p. posła Janickiego, której rzecznikiem jest nasze pismo, jest tylko tymczasowa i nie rości sobie prawa do tego, aby uważać ją za definitywną. Nazywa się też sama tymczasowym Zarządem Wojew., poddaje się zarządzeniom Władz Naczelnych w Warszawie i uzna wybory, które dokona zjazd Ch. D. za legalne.

Do kół Pol. Str. Chrz. Dem.

W jednym z numerów „Rzeczypospolitej ks. senator Albrecht zwraca się z apelem do wszystkich kół Pol. Str. Ch. Dem. na Górnym Śląsku, aby koła te, które chcą brać udział w mającym odbyć się zjeździe wojewódzkim, nadesłały pod adresem Zarządu Głównego swoje deklaracje. W deklaracjach tych musi być podane, iż koło weźmie udział w tym zjeździe.

Zjazd ten odbędzie się w niezadługim czasie.

Nowe przedsiębiorstwo żeglugowe w Gdyni

4 statki pasażersko-towarowe z chłodniami.

Między przedstawicielami rządu polskiego i linji angielskiej „Ellerman Wilson Line" podpisana została umowa o utworzeniu „Polsko-angielskiego Tow. żeglugi morskiej" w Gdyni. Towarzystwo to uruchomi 4 okręty pasażersko—towarowe, zaopatrzone w chłodnie dla stałej komunikacji między Gdynią i portami angielskiemi oraz francuskiemi. Statki te mają kursować w ściśle oznaczonych z góry terminach, żeby umożliwić eksporterom polskim pewne kierowanie do Gdyni mięsa i innych artykułów żywnościowych, wymagających szybkiego terminowego przewozu. Większość kapitału należeć będzie do rządu polskiego z prawem odstąpienia go polskim kapitalistom prywatnym.

Szkodliwa działalnosc seperatystyczna p. Burjana na Kopalni „Pole Wshod nie

Na kopalni „pole Wschód", należącej do Skarbofermu, pracuje sobie pewien urzędujący jako technik, nazwiskiem Burjan. Otoż ten mizerny człowieczek, niedość, że jada polski chleb i pracuje w państwowem przedsiębiorstwie, lecz jeszcze ma tą smutną odwagę prześladować każdego, który nie wychwala p. Korfantego, Zamiast więc rzetelnie wykonywać swój zawód, węszy on wszędzie, czy czasem jaki robotnik nie należy do innych polskich kierunków politycznych. Przedewszystkiem zaś prześladuje specjalnie zwolenników Pol. Str. Ch. Dem. i nazywa ich Oberjanickiemi. Prześladuje i szykanuje ich za to że, kierunek polityczny tego stronnictwa pragnie zgodnie pracować z władzami polskiemi.

Te rzekome porażki Burjana zamieniają się w prowokacje których ofiarą padł już p. Małysz z Król-Huty, a drugą ofiarą ma być Kolperter „Gazety Śląskiej", p. Rosa.

Jednakowóż Generalna Dyrekcja nie może znieść, ażeby taki zapamiętały seperatysta, jakim jest p. Burjan, uprawiał tak szkodliwą robotę polityczną dla Polski, jaką niewątpliwie jest prowokowanie robotników zwolenników Pol. Str. Cht. Dem. Dla takiego seperatysty w państwowem przedsiębiorstwie chleba być nie powinno. Jeśli dla biednego robotnika za jego polskie przekonanie niema chleba, to dla p. Burjana, za cietrzewionego seperatysty wogóle go być nie może.

Dyrekcja Skarbofermu winna zająć się tym panoczkiem jak najrychlej. My zaś ze swej strony tym seperatystą zajmiemy się częściej.

Śląski Urząd Wojewódzki
L. d. R. P. I. 2757/22.

Konkurs

na pomnik Pracy rozpisany przez Śląski Urząd Wojewódzki.

1) Pomnik jest przeznaczony dla Pawilonu Śląskiego na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu.

Po wystawie będzie ustawiony na podeście głównej kładki schodowej w nowym gmachu Sejmu i Województwa Śląskiego w Katowicach.

2) Przy figuralnem ujęciu pomnika należy ograniczyć się do jednej figury wymiarów normalnych, lub nie wiele większych od normalnych.

3) Pomnik wraz z cokołem nie powinien przekraczać 3,50 m. wysokości

4) Pomnik będzie odlany w bronzie.

5) Projekty odlane w gipsie w skali 1:5 winny być nadesłane pod adresem Katowice, Śląski Urząd Wojewódzki, Muzeum Śląskie do dnia 15 stycznia 29.r.

6) Za najlepsze projekty Sąd Konkursowy rozdzieli trzy nagrody 1 nagroda 5,000 zł., 2 3,000 zł i 3 nagroda 2,000 zł.

7) Projekty nagrodzone stają się własnością Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W o j e w o d a
w z.
Żurawski, Wicewojew.

KRONIKA ŚLĄSKA

Z funduszu bezrobocia.

Dowiadujemy się, że ostatnio nastąpiła reorganizacja punktów kontroli bezrobotnych i wypłat zasiłków. Na terenie pow. Katowickiego reorganizację tę dotychczas przeprowadzono w nast. miejscowościach: Bielszowicach, Chorzowie, Siemianowicach, Nowej Wsi, Roździeniu i Mysłowicach. Wypłaty zasiłków odbywać się będą nie w soboty, jak dotychczas, lecz w poniedziałki. Przytej sposobności zaznacza się, że z powodu wyczerpania się czasokresu ustawow. dla wypłat zasiłków żonatym i bezdzietnym bezrobotnym, winni ci ubiegać się o zasiłki z funduszów wojewódzkich w odnośnych Wydziałach Powiatowych.

Posiedzenie Komisji Pojednawczo-Arbitrażowej w sprawie zniesienia pracy w niedzielę i święta dla pracowników fryzjerskich odbędzie się-jak na informują- w przyszłym tygodniu. Natomiast sprawa zamknięcia zakadów fryzjerskich w dnie świąteczne będzie uregulowana przez władze administracyjne.

TEATR POLSKI

Teatr Polski w Sosnowcu

W czwartek, 29. wystawia Teatr Polski w Sosnowcu w Teatrze Miejskim pełną komicznych sytuacyj farsę amerykańską „Potęga reklamy". Bilety wcześniej do nabycia w księgarni p. Czechowicza.

Repertuar

Czwartek, dni 29. bm. Katowice, Rewja Warszawska „Daj Gazu" o godz. 10.30.

Czwartek, dnia 29 o godz. 7,30 wiecz. Tarn. Góry, „Rycerskość wieśniacza".

Czwartek, 29. bm. Sosnowiec „Potęga reklamy".

Piątek. 30. bm. Katowice: „Aida".

Sobota, dnia 1. grudnia: „Zygmunt August" o godz. 3.30 dla szkół.

Sob., dnia 1. grudnia Katowice, „Wyzwolenie" o godzinie 7,30—uroczyste przedstawienie.

Niedz. dnia 2. grudnia, „Potęga reklamy" pop. o godzinie 3,30.

Niedziela, dnia 2. grudnia, „Manon".

Kongres P. Z. P. w Katowicach.

W niedzielę, 2. grudnia br. o godzinie 9 przed południem odbędzie się w Domu Związkowym przy ul. Miczkiewicza w Katowicach kongres Pol. Zw. Pracowników przemysłowych, Biurowych i Handlowych, w którym wezmą udział członkowie zarządów kół miejscowych, rad urzędniczych oraz mężowie zaufania. Porządek dzienny przewiduje następ. referaty o prawach i obowiązkach urzędniczych, o sadownic-

twie zawodowem i o ubezpieczeniach pracowników umysłowych.

Powszechne wykłady regjonalne Instytutu Pedagogicznego.

w auli Gimnazjum Państwowego, ul. Mickiewicza. Niedziela 2 grudnia godz. 4, 30 popoł. Prof. Dr. Jan Dąbrowski, prof. Uniw. Jag. Polska a Śląsk w XVI i XVII stuleciu. Niedziela 9 grudnia, o godz. 430 popoł. Dr. K. Piotrowicz . „Rola husytyzmu w dziejach Śląska."

Z życia harcerstwa.

Zarząd Śląskiego Oddziału Związku Harcerstwa Polskiego zwołuje na niedzielę, dnia 2 grudnia 1928r. o 9,30 w sali Wydziału Powiatowego w starostwie katowickiem (ul. Warszawska 45) ul. Marszałka Piłsudskiego konferencję prezesów Kół Przyjaciół Harcerstwa i Opiekunów drużyn z całego terenu Oddziału Śląskiego. Porządek dzienny: zagajenie i powitanie gości; referat „Ideologja Harcerska i znaczenia organizacyjne Kół Przyjaciół Harcerstwa" dh. Mecen. Czajkowska z Warszawy; stan obecny i wytyczne bieżącej pracy w drużynach żeńskich, druhna harcm. Laszczkówna, Komendt. Ch. Z; stan obecny i wytyczne bieżącej pracy w drużynah męskich, dh. harcm. Łowiński, Komendt. Ch. Męsk.; „Nasze tegoroczne letniska i obozy w Chorągwi Śląskiej, druhna harcm. W. Jordanówna, Przewodnicząca Z O. Członkowie Konferencji mają możność wysłuchania Mszy św. o godz. 830 w kaplicy S. S. Elżbietanek przy ul. (Warsz.) ul. Marsz. Piłsudskiego. Udział w konferencji winni wziąć przewodniczący Kół Przyjaciół Harcerstwa, opiekunowie drużyn, członkowie Zarządu Śl. i Ko. mendanci (ki) hufców Harcerskich. W razie niemożności przybycia Prezesa prosimy owydelegowanie przedstawiciela Koła. Czas trwania konferecji dwie do trzech godzin.

Zarząd Śląskiego Oddziału Związku Harcerstwa Polskiego żywi pewność, że na konferencji tej, dającej Szanownym Druchom (nom) obraz całości poczynań i zamysłów Śl. Oddziału Harcerstwa Polskiego nadzwyczaj ważnej dla ożywienia ruchu harcerskiego, nie braknie nikogo z powołanych.

Kontrola Ubezp. Społecznych.

Placówka kontroli I. Katowice Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zawiadamia pracodawców, zatrudniających ubezp. pracowników, że w czasie zd 30 bm. począwszy, odbędzie się kontrola kart ubezpieczeniowych w Katowicach przy ul. Kochanowskiego, Plebiscytowej Dąbrowskiego, i Sienkiewicza.

W sprawie prolongaty kart cyrkulacyjnych

Dyrekcja Policji w Katowicach zgodnie z poprzedniemi komunikatami przypomina, że termin przedkładania kart cyrkulacyjnych do prolongaty na rok 1929 upływa z dniem 31 grudnia br. Z dniem tym karty, których do prolongaty nie przedłożono, tracą swoją ważność. Dyrekcja Policji wzywa przeto osoby, zamieszkałe na terenie m. Katowic i pow. Katowickiego i zamierzające starać się jeszcze o przedłożenie ważności swych kart na rok następny, do bezwarunkowego dotrzymania powyższego terminu oraz do nieodkładania tej czynności na ostatnie dni miesiąca grudnia br. dla uniknięcia natłoku. Posiadacze kart winni je składać do prolongaty we właściwych Komisarjatach i Posterunkach Policji swego miejsca zamieszkania.

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Skarbowy
L. I—8410)28.

Śląski Urząd Wojewódzki—Wydział Skarbowy w Katowicach ogłasza

Konkurs

na stanowiska

1) administracyjne I kategorji w państwowej służbie skarbowej

2) administracyjne i rachunkowo—kasowe II kategorji w państwowej służbie skarbowej.

3) techniczne I kategorji w Urzędach Katastralnych (Ewidencjach Katastru podatku gruntowego).

4) techniczne II kategorji w Urzędach Katastralnych (Ewidencjach Katastru podatku gruntowego).

Warunki przyjęcia

Dla wszystkich:
A) obywatelstwo polskie.
B) nieprzekroczony 40 rok życia.
C) nieskazitelna przeszłość.
D) zdolność fizyczna do służby państwowej.

nadto E) dla wymienionych pod:
1) ukończenie studjów na wyższych uczelniach (np. wydziału prawa i administracji, akademji handlowej itp. (wraz z przepisanemi egzaminami.
2) ukończenie szkoły średniej z egzaminem dojrzałości.
3) ukończenie wyższych studjów technicznych.
4) ukończenie studjów technicznych dział miernictwa w jednej ze średnich szkół państwowych.

Wynagrodzenie na czas służby przygotowawczej będzie przyznane kandydatom wymienionym pod 1) i 3) w wysokości uposażenia służbowego grupy X—tej szczebla „a" zaś kandydatom wymienionym pod 2) i 4) w wysokości uposażenia grupy XI—tej szczebla „a", unormowanego ustawą z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz 924).

Do podania należy dołączyć własnoręcznie napisany życiorys i dokumenty wymienione pod A) C) i E) w orginalnie względnie sądownie lub notarjalnie uwierzytelnionym odpisie.

Podania wraz z dokumentami należy przesyłać do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego--Wydział Skarbowy -- w Katowicach.

Przy równych kwalifikacjach kandydaci, pochodzący z Województwa Śląskiego mają pierwszeństwo.

Wojewoda:
(--) Dr. Grażyński.

Program wykładów Instytutu Pedagogicznego w Katowicach na miesiąc grudzień 1928 r.

Sobota, dnia 1 grudnia: Wiz. Z. Wyrobek: Wpływ ruchu na organizm ludzki. Prof. Dr. S. Szuman: Psychologja rozwojowa (c. d.) Piątek 7 grudnia: Doc. Dr. O N. Dydakt. matematyki. Doc. Dr. Z. Klemensiewicz: Dydaktyka języka. Sobota 8 grudnia: Z powodu święta wykładów nie będzie. Piątek 14 grudnia Prof. Dr. Chwistek. Paradoksy teorji zbiorów (ćwiczenia). Prof. Dr. S. Szuman: Psychologja rozwojowa. Sobota 15 grudnia. Wiz. Z. Wyrobek Wpływ ruchu na organizm ludzki (3). Prof. Dr. Mysłakowski: Rodzina jako środowisko wychowujące (2). Początek wykładów o godz. 4,30 i 6,15. —Koniec trymestru I-go 15 grudnia: wykłady po ferjach Bożego Narodzenia podjęte zostaną 11 stycznia (piątek).

Udział rzemiosła śląskiego w Pow. Wystawie Krajowej

Komisarz Śl. Izby Rzemieślniczej radca Juzwa bawi obecnie w Poznaniu, gdzie odbędzie konferencję w sprawie udziału rzemiosła śląskiego w Powszechnej wystawie Krajowej

Z Magistratu m. Katowic.

Komisja egzaminacyjna Magistratu m. Katowic w dniu wczorajszym uznała 16 kandydatów uzdolnionych na stanowisko urzędnicze.

Interwencja komisarza demobilizacyjnego.

Dowiadujemy się, że pośród kilkunastu zredukowanych urzędników na Polu Południowym kopalni węgla „Skarboferme" kilku urzędników, na skutek interwencji komisarza demobilizacyjnego, zostają zatrzymani w pracy.

Wydawca St. Janicki. Katowice, ul. Marszałka Piłaudskiego 43.
Czcionkami i drukiem wydawcy w Katowicach. Za redakcję odpowiada Ludwik Wróbel w Lipinach.

Karta zamówienia.

Do
Urzędu Pocztowego
....
w.......................

Niniejszem zamawiam „Gazetę Śląską"
1. do odebrania przy okienku
2. z doręczeniem do domu przez listonosza
3. na miesiąc grudzień po cenie 1.60.
(Niepotrzebne skreślić)

Nazwisko i zawód ....

Miejsce zamieszkania ulica.......................